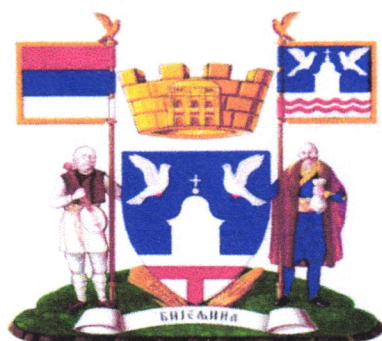

**УПУТСТВО ЗА СРЕДЊОРОЧНО ПЛАНИРАЊЕ РАДА ГРАДА
БИЈЕЉИНА ЗА ПЕРИОД 2026-2028. ГОДИНА**

Бијељина, јули 2026. године

Увод

Упутство за средњорочно планирање рада Града Бијељина за период 2026-2028. година израђено је на основу Стратегије развоја града Бијељина за период 2024-2030. година (у даљем тексту Стратегија развоја), коју је Скупштина Града Бијељина усвојила 27.02.2025. године и представља кључни документ за будућа усмјерења и развојне правце у свим сегментима дјеловања доносиоца одлука на територији града Бијељина.

Упутство за средњорочно планирање рада Града Бијељина, за период 2026-2028. година (у даљем тексту: Упутство), доноси се у складу са чланом 18. Закона о стратешком планирању и управљању развојем у Републици Српској („Службени гласник РС“, број 63/21) и чланом 8. Уредбе о спроведбеним документима у Републици Српској („Службени гласник РС“, број 8/22).

Овим Упутством дају се правци развоја и усмјерење Градској управи града Бијељина за планирање рада у наредне три године, односно креирање Средњорочног плана рада Града Бијељина, за период 2026-2028. година.

Поступак израде Упутства је усклађен са изработом Акционог плана за спровођење Стратегије развоја за период 2026.-2028. година.

Развојни контекст у оквиру којег се израђује Упутство

Посматрајући развој кроз реализацију планираних активности и укупних синергијских ефеката у претходној години, очигледно је да се позитивне промјене индикатора утицаја остварују кроз развој неколико кључних сектора као што су предузетништво, пољопривреда, рурални развој, традиционални туризам, образовање, култура, спорт, здравствена и социјална заштита, рањиве групе и родна равноправност, инфраструктура, смањење ризика од катастрофа, очување природних потенцијала и биодиверзитета, смањење загађења околине, и др.

На основу прикупљених статистичких података може се закључити да је економија у БиХ у последње три године доживјела неколико шокова (глобална инфлаторна кретања, геополитичка нестабилност у регији и свијету, итд.).

Међутим, и поред негативних економских кретања у претходном периоду, анализа статистичких података за 2024. годину указује на благи опоравак економије, односно да су кретања економских активности у Републици Српској у 2024. години имала благи раст, па је број лица која траже запослење спао на 57.645 (1,95% мање), док је у Бијељини тај број износио 4.339 (16,35% мање). Просјечна плата је такође благо порасла на подручју Бијељине за 10%, док су пензије у граду порасле за 9,40%, уз истовремени раст броја пензионера за 4,91% у односу на 2023. годину.

Иако је на нивоу Републике Српске у 2024. години забиљежен раст броја туристичких долазака и ноћења у односу на 2023. годину, Град Бијељина је у истом периоду остварио пад туристичког промета. Овакав тренд указује на потребу интензивније промоције туристичких потенцијала града, унапређења туристичке инфраструктуре и развоја нових садржаја који ће допринијети већој атрактивности дестинације и привлачењу већег броја домаћих и страних туриста.

На темељу претходно наведеног, узимајући у обзир кретања индикатора утицаја стратешких циљева и на основу кретања основних индикатора развоја у окружењу

(Републике Српске), у наставку је дат упоредни сумирани преглед индикатора развоја Града Бијељина у односу на окружење.

Табела 1. Основни индикатори развоја Града Бијељина и Републике Српске у 2024. години у односу на претходну

Елементи		Град Бијељина		Република Српска	
		2023	2024	2023	2024
Процјена укупног становништва, средином године	Укупно	102.995	102.915	1.114.819	1.110.496
	Мушкарци	50.578	50.543	548.577	546.449
	Жене	52.417	52.372	566.242	564.047
Природни прираштај		-392	-462	-5.417	-4894
Старење	Прос. старост	43,06	41,25	43,90	41,72
	Индекс старења	149,32	152,83	164,48	167,77
Миграциони салдо		391	307	596	255
Просјечна Нето плата (у КМ)		1.185	1.312	1.296	1.404
Запослене особе	Укупно	24.937	25.382	290.491	289.722
	Мушкарци	13.004	13.103	153.961	152.513
	Жене	11.933	12.279	136.530	137.209
Лица која траже запослење (31. децембар)	Укупно	5.187	4.339	58.790	57.645
	Жене	3.031	2.552	33.443	31.258
Буџетски приходи по становнику		679,5	740	3.716,01	4.284,56
Инвестиције у стална средства (у хиљ)		159.840	157.759	2.621.759	2.741.495
Туристи	Доласци	45.840	42.540	481.041	493.257
	Ноћења	88.738	82.833	1.112.306	1.176.689
Пословни субјекти	Укупан број	3.726	3.861	38.571	39.911
	Број предузетника	2.264	2.351	19.867	20.354
Путеви (у километрима.)	Укупна дуж.	245	244	10.259	10.044
	% асфалт.	87,75%	90,16%	54,21%	55,27%
Ученици основних школа		8.206	8.291	84.643	83.708
Ученици средњих школа		3.355	3.326	34.998	34.825
Студенти	Уписани	1.374	1.317	24.267	23.079
	Дипломирани	174	162	3.102	3.035
Број доктора медицине		244	250	3.198	3.261
Број пензионера		16.385	17.190	219.728	224.218
Просјечна пензија (у КМ)		529,08	579,23	548,49	559,06
Корисници социјалне заштите	Пунољетна	17.571	18.829	97.694	97.328
	Малољетна	9.333	10.299	31.632	30.286

Izvori podataka: Statistički bilten RS, Republički zavod za statistiku

Анализирајући претходно наведене показатеље, можемо закључити да је према броју становника Град Бијељина друга ЈЛС у Републици Српској те да заузима 2,98% површине РС. Бијељина је средином 2024. године имала 102.915 становника, што чини 9,26% становника РС. Број становника у односу на претходну годину је мањи за 80, односно 0,08%. Проценат смањења броја становника је ипак мањи од забиљеженог на нивоу Републике Српске.

Табела 2. Демографски индикатори у граду Бијељина

Елементи	2021.	2022.	2023.	2024.
Број становника	103.423	103.105	102.995	102.915
Густина насељености	140,90	140,47	140,32	146,70
Рођени	972	903	838	889
Умрли	1.762	1.441	1.230	1.351
Прираштај	-790	-542	-392	-462
Број становника 0-14	14.471	14.450	14.349	14.193
Број становника 15-64	68.247	67.745	67.321	66.861
Број становника 65+	20.705	20.910	21.325	21.861
% Радно способног становништва	68,99%	65,70%	65,36%	88.664

Смањење броја становника, како у Бијељини тако и у Републици Српској, се у великој мјери може довести у везу са евидентним трендом раста броја становника који напуштају Републику Српску и одлазе у друге земље, прије свега земље Европске уније.

Густина насељености у ЈЛС у 2024. години износи 140,32 становника/км² и према том податку Бијељина спада у категорију ЈЛС са средњом густином насељености. Густина насељености у ЈЛС знатно је већа од просјека у Републици Српској, која износи 45 становника/км².

У 2024. години забиљежен је раст броја новорођене дјеце за њих 53 (888 рођене дјеце), али је и број умрлог становништва (1.351) већи за чак 121 у односу на 2023. годину. Међутим, иако је број рођених већи у односу на 2023. годину, у коначници је ипак евидентиран негативни природни прираштај (-492), чиме се наставила тенденција из периода 2022–2023. година.

У 2024. години на подручју Бијељине је живјело 13,80% становништва старости до 14 година, 21,24% становништва изнад 65 година, а радни контингент становништва – групација од 15 до 64 године старости – чинио је 64,96% укупног становништва, што је у односу на 2023. годину мање за 0,40%.

Основни показатељи који описују демографска кретања на подручју Бијељине су напуштање руралног подручја и притисак на урбано подручје града, те негативан природни прираштај.

Анализирајући кључне индикаторе у области економског развоја, утврђено је да се према Индексу развијености Бијељина налази и категорији развијених ЈЛС у Републици Српској. Број правних лица (1.326) на подручју Бијељине, такође, континуирано расте, а исти је тренд и са предузетницима (2.351). Иако је порастао увоз у односу на 2023. годину (940 милиона КМ за 2024. годину), извоз (320,4 милиона КМ за 2024. годину) је такође биљежио значајније повећање, те је сходно томе покривеност увоза извозом забиљежила раст (33,8%).

Према статистичким подацима, укупан број пословних субјеката у Републици Српској у 2024. години је износио 39.811, што је више за 3,21% у односу на 2023. годину. Укупан

број пословних субјеката у Бијељини у току 2024. године износио је 3.861 и већи је за 135 или 3,50% у односу на 2023. годину. Број пословних субјеката у Бијељини учествује у укупном броју пословних субјеката у Републици Српској са 9,67%.

Преглед стратешких праваца развоја за наредни период

На основу одређених стратешких фокуса, с једне стране, и дугорочне визије развоја, с друге стране, дефинисани су сљедећи међусобно усаглашени и комплементарни стратешки циљеви развоја Града Бијељина, који су такође усклађени са развојним правцима Републике Српске и Оквиром за имплементацију циљева одрживог развоја у БиХ:

Стратешки циљ 1: Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине

У наредном периоду потребно је зауставити негативне тенденције у кретању броја становника и успоставити пронаталитетну демографску политику која ће омогућити подизање нивоа природне обнове становништва и успоравање депопулације те њено свођење на ефекат природног прираштаја како би се, у складу са пројекцијама из Просторног плана Града Бијељина укупан број становника до 2033. године повећао на 108.000.

То, свакако, захтијева и приступ којим ће се осигурати уравнотежен друштвени и инфраструктурни развој града и рјешавање проблема који постоје са водоснабдијевањем, електро-енергетском мрежом и другим областима уређења комуналне инфраструктуре.

Заустављање негативних миграционих кретања и демографска обнова подразумијева и координисан приступ у побољшању неколико кључних аспеката друштвеног развоја. У првом реду то се односи на подизање квалитете образовања и профилисање Бијељине, не само као универзитетског града, већ као регионалног центра знања и изврности у различитим подручјима. Такође, подизање нивоа квалитета здравствених и социјалних услуга те креирање нових садржаја у области спорта и културе су битне претпоставке будућег друштвеног развоја града и достизања жељене визије града као мјеста у којем се квалитетно живи и стварају једнаке могућности за све.

Стратешки циљ 2. Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије

Будући економски развој Бијељине, уз основу коју чине постојећи капацитети, традиција, радна снага, тржиште и инфраструктура, треба да буде базиран на знању што подразумијева оптимално коришћење свих ресурса који стварају вриједност. У том смислу свакако да пољопривреда представља најперспективнију привредну грану обзиром на природне потенцијале овог подручја, велику распрострањеност квалитетног земљишта заједно са повољним климатским условима.

Фокус будућих интервенција потребно је ставити на међусобно повезивање пољопривредних произвођача и њихово повезивање са прерађивачима у циљу затварања круга; производња – прерада – пласман (продаја) те едукацију пољопривредних произвођача, посебно младих који су спремни да остану у руралним срединама. Бијељина свакако има услове за производњу органске хране а услове

је потребно стварати и за модернизовану и тржишно оријентисану пољопривредну производњу и брендирање пољопривредних производа карактеристичних за подручје.

Подстицање развоја пољопривреде захтијева и наставак активности на уређењу пољопривредног земљишта путем комасације уз рационално кориштење и заштиту свих пољопривредних ресурса. Изузетно је важно да се у наредном периоду води рачуна о одрживом коришћењу пољопривредног земљишта као природног богатства и добра од националног интереса.

Уз развој пољопривреде фокус будућих економских активности треба бити усмјерен и на мјере које доприносе побољшавању инвестиционе климе и спровођењу политике конкурентности. У том домену постоји значајан потенцијал за подстицање развоја предузетништва, малих и средњих предузећа, како у у урбаним тако и у руралним подручјима града, а нарочито за успостављање чвршћих веза између пољопривреде и прерађивачких капацитета. Такође, нове потребе и могућности за развој ће се јавити услед даљег развоја саобраћајне инфраструктуре (у првом реду изградњом аутопута Бијељина-Бања Лука) што треба довести до развоја, прије свега, саобраћајне привреде. Захваљујући свом географском положају и доброј саобраћајној повезаности са остатком земље и ЕУ, град Бијељина има одличне предиспозиције да постане саобраћајни и логистички центар. То даје низ могућности за отварање саобраћајних и логистичких капацитета и за привлачење инвестиција у транспортне, складишне, дистрибутивне, логистичке и сродне дјелатности, попут туристичко-угоститељских.

Природни и створени потенцијали омогућавају интензивнији развој услужног сектора, посебно развој туризма. У том смислу постојање разноврсних туристичких потенцијала захтијева првенствено одговарајућу смјештајну структуру која задовољава све потребе туриста како у квантитативном, тако и у квалитативном смислу, лаку доступност свих туристичких дестинација и планирање њиховог повезивања.

Коначно, промоција предузетништва и оснивање малих и средњих предузећа у разним производним и услужним дјелатностима су важан инструмент локалне економске политике који може допринијети равномјерном развоју, задржавању становништва на селу приближавајући им радна мјеста и инфраструктурне објекте.

Стратешки циљ 3. Унапређена инфраструктура и заштита животне средине

Аспект заштите животне средине је изузетно значајан за трасирање будућег развоја града Бијељина и његову одрживост. У том смислу је веома значајно израдити Локални план управљања отпадом Града Бијељина са посебним фокусом на одвојено сакупљање отпада, управљање посебним категоријама отпада, управљање анималним отпадом, рјешавање статуса постојеће депоније и санацију дивљих депонија.

Из перспективе заштите животне средине и одрживог развоја од посебне је важности наставити активности на проширењу канализационе мреже.

Исто тако, када је у питању смањење емисије CO₂ неопходне су одређене мјере енергетске ефикасности и координисане активности у секторима зградарства, саобраћаја, јавне расвјете и водоснабдијевања, укључујући релевантне подсекторе, као и мјере прилагођавања климатским промјенама на подручју града Бијељина. У том смислу посебан фокус треба ставити на изванредан геотермални потенцијал који Бијељина има и захваљујући којем се капацитет дубинских геотермалних вода може

ставити у функцију топлификације и преласка са необновљивог енергента (угља) на обновљиви.

Преглед приоритета, мјера и кључних стратешких пројеката

Приоритети представљају кључне области и смјерове дјеловања за постизање визије и стратешких циљева, те као такви имају највећи утицај на развојне правце, односно на реализацију индикатора стратешких циљева. Стратешки циљеви доприносе реализацији Развојних праваца, док приоритети доприносе реализацији Акцелератора дефинисаних у Оквируза имплементацију циљева одрживог развоја БиХ.

Сљедећи приоритети и мјере су дефинисани за наредни развојни период од три године и представљају основу за израду средњорочног плана рада Града Бијељине за период 2026-2028. (наведене мјере је потребно у потпуности пренијети у Средњорочни план):

1. Стратешки циљ – Побољшати демографску структуру и унаприједити квалитет живота становника Бијељине

Приоритети:

- **Приоритет 1.1.** Зауставити негативне тенденције по питању природног прираштаја и одласка младих;
Мјере:
 - 1.1.1. Мјере пронаталитетне политике Унапређење пословне инфраструктуре
 - 1.1.2. Мјере подршке младима
- **Приоритет 1.2.** Осигурати уравнотежен инфраструктурни развој града;
Мјере:
 - 1.2.1. Подршка изградњи и реконструкцији путне инфраструктуре на подручју града
 - 1.2.2. Наставак изградње канализационе и проширење водоводне мреже
- **Приоритет 1.3.** Унаприједити доступност и квалитет услуга из области образовања, социјалне и здравствене заштите
Мјере:
 - 1.3.1. Побољшање услова рада у области образовања
 - 1.3.2. Подршка практичној примјени инклузије у систему образовања
 - 1.3.3. Унапређење просторних капацитета из области социјалне и здравствене заштите
 - 1.3.4. Развој постојећих и успостављање нових услуга у систему социјалне и здравствене заштите
- **Приоритет 1.4.** Унаприједити доступност и квалитет садржаја у области културе и спорта
Мјере:
 - 1.4.1. Успостављање нових и развој постојећих програмских садржаја у области културе
 - 1.4.2. Изградња и адаптација објеката у области културе
 - 1.4.3. Изградња и реконструкција спортске инфраструктуре у градским и сеоским подручјима

- **Приоритет 1.5.** Ојачати капацитете локалне управе и цивилног сектора
Мјере:
 - 1.5.1. Побољшање квалитета и доступности информација и дигиталних услуга јавне управе
 - 1.5.2. Подршка ангажману цивилног сектора

2. Стратешки циљ - Омогућити паметни раст локалне економије који је заснован на примјени стручних знања и нових технологија

Приоритети:

- Приоритет 2.1. Активирати инвестиционе потенцијале и подржати улагања у иновације и економију знања;
Мјере:
 - 2.1.1. Унапређење пословног окружења
 - 2.1.2. Подршка иновативном развоју привреде
- Приоритет 2.2. Подићи конкурентност пољопривреде, прерађивачке индустрије, туризма;
Мјере:
 - 2.2.1. Подршка развоју пољопривреде
 - 2.2.2. Обједињавање туристичке понуде и развој локалних и регионалних брендова
- Приоритет 2.3. Подстаћи развој МСП-а и предузетништва;
Мјере:
 - 2.3.1. Подршка развоју предузетништва
 - 2.3.2. Подршка женском и омладинском предузетништву

3. Стратешки циљ - Успоставити интегрисани приступ заштити животне средине уз одговорније коришћење природних ресурса и обновљивих извора енергије

Приоритети:

- Приоритет 3.1. Унаприједити систем управљања отпадом;
Мјере:
 - 3.1.1. Унапређење система управљања комуналним отпадом
 - 3.1.2. Рјешавање питања одлагања некомуналног отпада
- Приоритет 3.2. Смањити факторе негативног утицаја на квалитет ваздуха, воде и тла;
Мјере:
 - 3.2.1. Унапређење квалитета ваздуха и тла
 - 3.2.2. Унапређење одрживе урбане мобилности
- Приоритет 3.3. Подићи ниво заштите од елементарних непогода;
Мјере:
 - 3.3.1. Подизање нивоа институционалне спремности за изазове природних и других катастрофа
 - 3.3.2. Јачање капацитета служби спасавања
- Приоритет 3.4. Обезбиједити енергетски одржив развој града

Мјере:

3.4.1. Унапређење енергетске ефикасности

3.4.2. Подршка коришћењу обновљивих извора енергије

Стратегијом развоја планирана је реализација и **5 кључних стратешких пројектата (КСП).**

Планирани кључни пројекти, као интервенције од великог значаја за остварење стратешких циљева морају бити дио активности Средњорочног плана, а они су:

1. **КСП 1. Изградња мреже бициклистичких стаза**
2. **КСП 2. Изградња нове зелене оазе – инклузивног парка у граду**
3. **КСП 3. Успостављање јавног превоза**
4. **КСП 4. Изградња јавних паркинг гаража**
5. **КСП 5. Изградња мултифункционалне спортске дворане (Градски стадион)**

У Средњорочни план рада Града Бијељина, за период 2026-2028. година, потребно је додатно укључити и пројекте и активности које се односе на следеће:

- активности које произилазе из законских надлежности (послови текућег одржавања, административне и управне активности, редовне услуге грађанима и сл.),
- пројекти и активности настале потписивањем међународних уговора и споразума и
- подршка раду удружењима и локалним организацијама.

ГРАДОНАЧЕЛНИК

Љубиша Петровић

Датум: 02-014-1-1381/26

Број: 17.07.2026.